

От отделните проучвания към синтеза на доказателства и препоръките

Различните дизайни и продукти на доказателствен синтез имат различни роли. Сигурността зависи от методологичното качество и от поставения въпрос, а не от универсална стълбца.

ДИЗАЙН НА ПРОУЧВАНЕ

Наблюдателни дизайни

Изследват модели, асоциации и резултати в реални или ясно определени популации. При подходящ дизайн и анализ могат да допринасят за причинни изводи, но сами по себе си не установяват причинност.

Пример: Кохортно проучване изследва приема на зеленчуци и последващия сърдечносъдов риск.

ДИЗАЙН НА ПРОУЧВАНЕ

Интервенционни дизайни

Оценяват ефектите от зададени промени. Рандомизираните контролирани проучвания могат да засилят причинните изводи, но не всяко интервенционно проучване е рандомизирано или добре контролирано.

Пример: Рандомизирано проучване изследва хранителен модел и кръвното налягане.

СИНТЕЗ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА

Систематични прегледи

По предварително зададени методи откриват, оценяват и синтезират релевантните проучвания по конкретен въпрос. Изводите зависят от включените доказателства и методите на прегледа.

Пример: Преглед оценява изпитвания на омега-3 интервенции и сърдечносъдови резултати.

СТАТИСТИЧЕСКИ МЕТОД

Мета-анализ

Статистически метод за синтез, който може да се използва в рамките на систематичен преглед, когато обединяването е подходящо. То не отстранява систематична грешка или несъвместимост.

Пример: Съвместими проучвания се обединяват за оценка на среден ефект.

ПРЕПОРЪКИ

Научно обосновани насоки

Превръщат съвкупността от доказателства в препоръки. Отчитат ползи и вреди, сигурност, ценности, осъществимост, ресурси и контекст. Насоките са научно обосновани препоръки, а не вид проучване.

Пример: Национална хранителна насока съчетава доказателства с преценка за ползите, вредите и прилагането.

Въпроси, които да зададем

- Какъв въпрос е поставен?
- Кой дизайн или доказателствен продукт му съответства?
- Как са проведени и оценени проучванията?
- Прецизни, последователни и приложими ли са оценките?
- Какви допускания или ограничения остават?

Ключов принцип

Обоснованите научни изводи не се определят от място в проста йерархия. Те зависят от въпроса, дизайна, провеждането, риска от систематична грешка, прецизността, последователността и приложимостта на доказателствата.

